

ÎNCHEIERE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurentei Rabei Natalia,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Schițco Victor împotriva Nataliei Rabei, Primăriei comunei Bubuieci și Consiliului Comunei Bubuieci cu privire la anularea deciziei și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, strămutarea hotarului terenului, înlăturarea obstacolelor în efectuarea măsurărilor terenului și încasarea cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a Nataliei Rabei împotriva lui Schițco Victor cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016 prin care au fost respinse apelurile declarate de către Schițco Victor și Rabei Natalia și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 27 noiembrie 2015 prin care acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost respinse,

c o n s t a t ă:

La 22 ianuarie 2014, Schițco Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Rabei, Primăriei comunei Bubuieci și Consiliului Comunei Bubuieci cu privire la anularea deciziei și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, strămutarea hotarului terenului, înlăturarea obstacolelor în efectuarea măsurărilor terenului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin hotărârea Comitetului executiv al Sovietului sătesc de deputați din 16 noiembrie 1973, ca urmare a examinării cererii privind acordarea lotului de pământ pentru construcția locativă, i-a fost atribuit un lot de pământ pentru construcție individuală, prin concretizarea sectoarelor aferente caselor de locuit, în contul asigurării densității necesare.

Ulterior, prin ordinul nr. 59a din 01 iunie 1974 al Sovhozului „Chișiniovschii” i-a fost alocat un lot de teren cu suprafața de 0,06 ha pentru construcție locativă.

Drept urmare, inginerul cadastral Morari Iacob, ieșind la fața locului a efectuat măsurile de rigoare, a stabilit hotarele terenurilor și a instalat bornele de hotar.

Indică reclamantul că peste un timp a observat că vecinul său Bujeniță Feodor a construit un gard capital pe terenul său, însă în urma unei discuții acesta din urmă a promis că întru evitarea conflictelor v-a strămuta gardul.

Menționează că în anii 2002-2003 a avut loc înregistrarea masivă a loturilor de teren, iar dînsul din lipsă de cunoștințe nu a prezentat actele ce ar confirma mărimea lotului atribuit, astfel, s-a stabilit că suprafața totală a lotului pe care îl deține este 0,0484 ha.

În baza măsurărilor efectuate la data de 16 decembrie 2003, Consiliul comunei Bubuieci a emis Decizia nr. 87, prin care i-a alocat lotul de teren cu suprafața de 0,0484 ha, iar în baza deciziei respective a primit Titlul de autentificare a dreptului de deținător de teren cu planul sectorului repartizat nr. 142111222, pe care l-a înregistrat la Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău la data de 27 martie 2006.

Sustine reclamantul că la 20 iunie 2003, vecinul Bujeniță Feodor a decedat, iar moștenirea acestuia în calitate de moștenitor legal a primit-o Rabei Natalia, cărei prin Decizia Consiliului comunei Bubuieci nr. 3/10 din 26 august 2008, i-a fost alocat un teren cu suprafața totală de 0,1139 ha.

Prin urmare, afirmă reclamantul că Bujeniță Feodor nu și-a realizat promisiunea făcută și nu a strămutat gardul de pe terenul său.

Remarcă reclamantul că în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă a prezentat Nataliei Rabei actele primare, prin care s-a dispus alocarea terenurilor și a solicitat acesteia strămutarea gardului construit pe hotarul său de Bujeniță Feodor, iar la data de 15 decembrie 2013 s-a deplasat la fața locului împreună cu primarul comunei Bubuieci, Șaranuț Ion și cu inginerul cadastral pentru a stabili hotarul dintre terenuri, însă Rabei Natalia nu a permis efectuarea măsurărilor necesare.

Solicită, anularea deciziei Consiliului comunal Bubuieci nr. 87 din 16 decembrie 2003, prin care i-a fost repartizat în proprietate privată teren cu suprafața totală de 0.0484 ha, anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0142111222, eliberat în temeiul deciziei Consiliului Comunal Bubuieci nr. 87 din 16 decembrie 2003, obligarea Nataliei Rabei să strămute gardul cu 0,0116 ha conform hotarelor stabilite la momentul alocării terenului și să nu creeze obstacole în efectuarea măsurărilor terenului de către reprezentanții OCT și în folosirea terenului cu suprafața de 0,0116 ha ce-i aparține în baza ordinului Comitetului executiv a raionului Octombrie Chișinău nr. 59a din 01 iunie 1974, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 25 iunie 2014, Rabei Natalia, reprezentată de avocatul Maștalin Tatiana a depus cerere reconvențională împotriva lui Schițco Victor cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a invocat că în baza Autorizației de desființare parțială nr. 31 din 30 iunie 2009 și a certificatului de urbanism nr. 30 din 01 iunie 2009, a demolat bucătăria anexată la casa de locuit din str. Gagarin 25, comuna Bubuieci, mun. Chișinău și a început construcția unei case de locuit pe terenului ce-i aparține la hotar cu terenul lui Schițco Victor, respectând condițiile de amplasare a imobilului și distanța pînă la hotarul terenului.

Sustine că Schițco Victor în anul 2013 a ridicat un gard capital și a

reconstruit acoperișul casei de locuit pe care l-a unit cu gardul astfel încât scurgerea apelor este pe terenul ei și-i afectează construcția nefinalizată, iar la adresările privind redirecționarea scurgerii apelor, pîrîtul a promis că va instala uluce, însă pînă în prezent nu a întreprins careva măsuri în acest sens.

Prin urmare, indică Rabei Natalia că urmare a acțiunilor lui Schițco Victor construcția ei este inundată și afectată chiar pe interior, din care motiv este nevoită să suporte cheltuieli pentru reparație.

Solicită Rabei Natalia obligarea lui Schițco Victor să nu-i creeze obstacole în folosirea terenului ce-i aparține, cu suprafața de 0,1139 ha și construcției nefinisate, amplasate în mun. Chișinău com. Bubuieci str. Iuri Gagarin 25 cu numărul cadastral 0142111221, obligarea lui Schițco Victor să reconstruiască acoperișul casei de locuit întru evitarea scurgerilor de apelor pe construcția nefinisată ce-i aparține, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 27 noiembrie 2015, acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a dispus încasarea de la Schițco Victor și Rabei Natalia în beneficiul statului cheltuielile de judecare a pricinii legate de citarea participanților la proces în sumă de 58 lei, a câte 28 lei de la fiecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, au fost respinse apelurile declarate de Schițco Victor și Rabei Natalia și menținută hotărîrea primei instanțe.

În favoarea concluziei enunțate instanța de apel cu referire la circumstanțele de fapt ale pricinii a reținut prevederile art. 11 din Codul funciar, și pct. 6 din Regulamentului cu privire la transmiterea în proprietate a terenului de pe lângă casă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.984 din 21 septembrie 1998, și a conchis că la caz nu au fost stabilite careva ilegalități la emiterea Deciziei Consiliului cominei Bubuieci nr. 87 din 16 decembrie 2003, iar subsecvent nu există careva temeiuri de anulare a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 0142111222 eliberat pe numele lui Schițco Victor în temeiul deciziei respective.

La fel, instanța de apel a remarcat prevederile art. art. 337, 377, 390, 394 Cod civil, care reglementează temeiurile încetării dreptului de proprietate, obligația de respect reciproc, depășirea hotarului terenului învecinat în cazul construcției, litigiile privind hotarul, și a conchis că reieșind din concluziile cu referire la netemeinicia pretențiilor principale ale lui Schițco Victor, derivă necesitatea respingerii pretențiilor privind obligarea Nataliei Rabei de a strămuta hotarul terenului său cu numărul cadastral 0142111221, amplasat în mun. Chișinău, comuna Bubuieci, str. Iuri Gagarin 25 cu 0,0116 ha - în limitele hotarelor stabilite la data repartizării terenului și privind obligarea Nataliei Rabei de a nu crea obstacole în folosirea terenului cu suprafața de 0,0116 ha, care-i aparțin, în baza ordinului nr. 59a din 01 iunie 1974 a Comitetului executiv a raionului Octombrie Chișinău.

În context, instanța de apel a stabilit legalitatea concluziilor primei instanțe în sensul respingerii pretențiilor lui Schițco Victor privind înlăturarea de către Rabei Natalia a obstacolelor în efectuarea măsurărilor terenului de către colaboratorii ÎS

„Cadastrau”, și a precizat că în conformarea pretențiilor invocate în aceste sens reclamantul nu a prezentat careva probe.

Totodată, cu referire la cerințele acțiunii reconvenționale instanța de apel a invocat prevederile art. art. 379, 386 Cod civil, care reglementează atentarea inadmisibilă și picătura streșinii, și a menționat că la caz nu au fost prezentate probe ce ar indica crearea de către Schițco Victor a obstacolelor în folosirea terenului cu suprafața de 0,1139 ha și a construcției nefinisate, amplasate în mun. Chișinău com. Bubuieci str. Iurii Gagarin 25 cu nr. cadastral 0142111221 ce aparține Nataiei Rabei, sau ridicarea și edificarea de către Schițco Victor a cărorva construcții care să influențeze construcția inițiată de Rabei Natalia.

La 20 iulie 2016 avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurente Rabei Natalia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea lui, repunerea în termen a recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului recurenta a invocat că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel din 29 martie 2016, la date de 20 aprilie 2016, astfel recursul depus la 20 iulie 2016 consideră că este depus în termen.

La fel, se mai indică în recurs că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Studiind temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 CPC.

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 PC, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 112 alin. (3) CPC, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen.

Materialele cauzei denotă că nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Rabei Natalia a declarat apel, care prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016 a fost respins.

Decizia instanței de apel din 29 martie 2016 a fost atacată cu recurs de către avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurente Rabei Natalia la data de 20 iulie 2016.

Avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurente Rabei Natalia a fost prezent la examinarea pricinii și pronunțarea deciziei în instanța de apel din data de 29 martie 2016. Prin scrisoarea din 14 aprilie 2016 se atestă că instanța de apel a expediat în adresa Nataliei Rabei și avocatului Maștalin Tatiana copia deciziei instanței de apel. La materialele dosarului nu se conțin date despre confirmarea recepționării acesteia, însă tot actele cauzei certifică faptul că în motivarea recursului depus la 20 iulie 2016 avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurente Rabei Natalia a invocat că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel din 29 martie 2016, la data de 20 aprilie 2016, astfel recursul depus la 20 iulie 2016 consideră că este depus în termen.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că recursul depus de avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurente Rabei Natalia la 20 iulie 2016 este depus în afara termenului legal, și anume este depus peste 3 luni, și vine în contradicție cu art. 434 Codul de procedură civilă, care stipulează că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) CPC persoanele care, din motive întemeiate au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Dispoziția alin.3 al aceluiași articol prevede că, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc).

Reieșind din prevederile art. 434 CPC, în coraborare cu prevederile art. 111 și 112 CPC, în speță, recursul declarat de către avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurente Rabei Natalia este depus în afara termenului legal, și careva probe pentru a fi repus recursul în termen la materialele cauzei nu se regăsesc.

Iar, art.56 alin.(3) CPC, prevede expres că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008).

Admiterea recursului peste termenul prevăzut de lege în lipsa temeiurilor justificate ar încălca principiul securității raporturilor juridice, dreptul intimatului la un proces echitabil și ar duce inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurente Rabei Natalia ca inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. b), art. 434, 440 CPC, Colegiul civil, comercial

și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Maștalin Tatiana în interesele recurenteii Rabei Natalia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru